DERDE JAAR, N°. 60. **1839.** VRIJDAG, 25 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor *Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*..........
en *Buitensteden* franco.......... - 8.

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder.......... f 1.75.
Elken regel meer.......... - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.......... - 35.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 24 Oct. Ten vervolge op het voorloopig verslag, betrekkelijk de 12de jaarlijksche vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, welke gisteren, onder het voorzitterschap van den hoogleeraar W. S. Swart, gehouden is, worden ons van eene geachte zijde nog de volgende bijzonderheden medegedeeld.

Op aanvrage van Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken, heeft de klasse berigt, dat de invoering van den middelbaren tijd voor de regeling der uurwerken, die door de zorg der regering heeft plaats gehad, haar allezins geschikt en doelmatig voorkwam.

Uit het verslag van den hoogleeraar G. Vrolik blijkt ook nog, dat het aan den te vroeg gestorven hoogleeraar Moll reeds lang was toegeschenen, dat de kilogrammen en standaarden, bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, bij de Provinciale Staten en bij de klasse berustende, niet geheel overeenkomstig waren aan de Prototype te Parijs, zoodat de klasse zich, dien ten gevolge, tot Z. M. had gewend, met verzoek daaromtrent het noodige onderzoek te doen plaats hebben, en aan welk verzoek is voldaan geworden, door de benoeming eener daartoe strekkende commissie. De uitkomst van dit onderzoek heeft geleid tot het aanstellen eener nieuwe commissie, bij Koninklijk besluit van 10 Augustus 1838, tot het doen vervaardigen van nieuwe meters en kilogrammen, welke als eenige maat voor de el en het pond zijn bepaald.

Verder is er ook verslag gedaan, omtrent het onderzoek nopens eene bast uit Grenada, welke als eene soort van kina is aan te merken, en, blijkens de daarmede gedane proefnemingen, een nuttig gebruik in de geneeskunde kan hebben.

De klasse is ook door Z. Exc. den minister van Binnenlandsche Zaken belast geweest met het onderzoek van een' toestel, om water, en in het bijzonder zeewater, drinkbaar te maken; het gevoelen der klasse is, dat deze toestel, welken men aan den heer Pelloutier, van Nantes, verschuldigd is, juist geene nieuwe uitvinding is, maar echter zoo vele voordeelen in zich vereenigt, dat de uitvinder allezins aanmoediging verdient.

Betrekkelijk het alhier gevestigde Zoölogisch Genootschap *Natura Artis Magistra*, hetwelk het gouvernement om ondersteuning verzocht had, is de klasse van oordeel, dat die inrigting aanspraak heeft op bescherming, als zijnde van een uitgebreid nut, ter bevordering der natuurkundige wetenschappen.

Eindelijk werd in het verslag melding gemaakt van de volgende verhandelingen en mededeelingen van de leden der klasse als: van den hoogleeraar W. Vrolik, eene voordragt over den oorsprong der misgeboorte, en eene verhandeling over de dubbele misgeboorte; van den hoogleeraar van Rees, over den afstand der satelliten van hunne hoofdplaneten; van professor Kops, beoordeeling van het werk van den heer J. J. van den Bosch, over de Konink. Wurtembergsche school van landbouwkunde; van Prof. Reinwardt, over de Platina; van Prof. Swart, over de Methode van S. Marx, nopens het herkennen van Arsenica; van de heeren Alewijn en Verdam, omtrent het springen van stoomketels; van den heer Ontijd, eene verhandeling over den zelfmoord; van den heer Temminck, eene voorlezing over de kenmerken en eigenschappen der zoogdieren van Japan, in vergelijking met die der zoogdieren in andere deelen der wereld; van de Heeren van Rees en van Beeck over de Galvanische geleiders op vochtigen grond; van den Hoogleeraar van Hall, over de knolvormige zaden der amarillis; van Prof. Sandifort, over eenige zeldzame misvormingen van het hoofd van viervoetige dieren, met zes daartoe betrekkelijke afbeeldingen van den hoogleeraar G. Vrolik; en van den hoogleeraar W. H. de Vriese, proeven over de verandering, welke een besloten dampkring ondergaat, door daarin geplaatste bloemen, waarin eene verhoogde temperatuur plaats heeft.

Eindelijk heeft de heer G. J. Mulder, lector in de Scheikunde te Rotterdam, zoo als wij reeds gisteren kortelijk gemeld hebben, eene redevoering gehouden over den steeds toenemenden invloed van de beoefening der natuurkunde op welvaart en beschaving. De spreker weidde uit in de eerste plaats over den heilzamen invloed der natuurkundige wetenschappen op de lagere standen der maatschappij, door de ontwikkeling van den geest en het verstand der fabrijks werklieden; voorts op den handelstand, bij welken vordering van beschaving en stoffelijk belang behooren hand aan hand te gaan; en eindelijk over dien invloed op den landbouw en inzonderheid op de welvaart der landbouwende klasse, en dien ten gevolge op het welzijn van het algemeen: daarbij vermeldende de gelukkige uitwerking, die de wetenschappelijke en landbouwkundige geschriften van Davy op den Engelschen landbouw hebben te weeg gebragt, als ook de weldadige toepassing van een verbeterd stelsel van cultuur, waarvan ons Vaderland in de laatste jaren zulke milde vruchten heeft mogen inoogsten. In het tweede gedeelte ontwikkelde de spreker meer bepaaldelijk den invloed der natuurkundige wetenschappen op de uitbreiding der genees- en heelkunde, en de kennis van het menschelijke ligchaam, op de verbetering van nuttige en schoone kunsten, en wat de eerste aangaat, inzonderheid die van de boekdrukkunst en de beweging door stoom; door welke beide laatste middelen, de beschaving met ongeloofelijke snelheid tot in de verst afgelegen oorden der wereld wordt voortgeplant. In het derde gedeelte sprak de heer Mulder van den invloed, dien de wetenschappen onderling op elkander uitoefenen, en toonde het verband aan; waardoor alle elkander ondersteunen. Hij wees op de bewonderenswaardige harmonie in de natuur, kenbaar in de regelmaat, in den vorm en in de verhoudingen van de kleinste deelen der ligchamen; op de verscheidenheid der uitwerkselen en verschijnselen bij eenheid van oorzaken of krachten, zigtbaar vooral in het galvanismus, de electriciteit en het electro-magnetismus; en ten slotte op de verbeterde kennis der luchtverschijnselen, als: van het onweder, den bliksem, enz., en het daarop alleen gegrond gebruik van afleiders; als ook op de theoriën ter verklaring der hevige verschijnselen door vuurspuwende bergen te weeg gebragt, en de uit een en ander voortgevloeide denkwijze dienaangaande bij het algemeen, zoo zeer bij die van vorige tijden afstekende. Deze geheele voordragt werd door alle aanwezigen met de grootste belangstelling aangehoord.

— Men schrijft ons uit 's Hage, dat de meeste leden van het koninklijk geslacht en andere aanzienlijke inwoners der residentie, zich exemplaren hebben aangeschaft van de plaat, dezer dagen door de gebroeders van Lier aldaar uitgegeven, voorstellende den plegtigen optogt van Z. M. den Koning naar de vergadering der Staten-Generaal, waarvan wij bereids vroeger met een enkel woord hebben melding gemaakt. Behalve de uitvoering, die door kenners als zeer verdienstelijk wordt beschouwd, moet men ook het denkbeeld toejuichen, om soortgelijke plegtigheden, die ofschoon jaarlijks plaats hebbende, steeds als voor de natie van hoog belang beschouwd moeten worden, in plaat te brengen.

— Men meldt uit 's Hage, dat H. K. H. Prinses Albert van Pruissen eergisteren voormiddag andermaal de tentoonstelling met een bezoek heeft vereerd. Toevallig bevonden zich ook aldaar de twee jeugdige Ashantijnsche Prinsen, onder geleide van den heer van Mook, op wiens instituut te Delft zij, zoo als bekend is, hunne opvoeding ontvangen. H. K. H. zag naauwelijks de beide belangwekkende knapen, of trad minzaam naar dezelve toe, en onderhield zich eenen geruimen tijd in het Hollandsch met hen.

— Sedert den 18 dezer zijn van de steurharing-visscherij te Scheveningen nog aangekomen de volgende pinken, te weten: van de reeders W. Pronk, stuurman Westerduin, met 65.000; P. Varkevisser, stuurman C. Keus, met 63.000; D. Hoogenraad, stuurman Jan Rog, met 60.000; M. Varkevisser, stuurman C. Keus, Zoon, met 62.000; Arie Krul, stuurman M. Beekhuizen, met 77,000, en C. Varkevisser, stuurman M. Vrolik, met 65.000.

— In een der Duitsche dagbladen leest men den navolgenden brief uit Dresden, van den 14 dezer, nopens den Javaanschen prins Raden Saleh, die zich op dit oogenblik in Duitschland bevindt, en een der verdienstelijkste schilders is der Nederlandsche school. Die brief is van den volgenden inhoud:

« Wij hebben onder ons eenen jongen vreemdeling, den Raden Saleh, behoorende tot eene vorstelijke familie te Samarang, op het eiland Java, die sinds vele jaren in Holland woont, en thans eene reis door Europa doet. Hij spreekt weinig Duitsch en onderscheidt zich door een verdienstelijk schildertalent, gevormd in de uitmuntende Nederlandsche school, en van welk talent hij blijken gegeven heeft op de jongste tentoonstelling te Berlijn. Even als hij in die hoofdstad gedaan heeft, houdt hij zich ook alhier in de galerij van schilderijen bezig met eenige olie-studiën; maar daar de sluiting der tentoonstelling op handen is, en uithoofde van zijne vrees, dat het hem niet zal toegestaan worden, aldaar, gedurende de eerste maanden van den winter, zijne werkzaamheden voort te zetten, zal hij zich met hetzelfde doel naar Weenen en Munchen begeven, en vervolgens naar Parijs en Italië. Hij is vergezeld van eenen Hollandschen kunstenaar, en het voorname oogmerk van zijn verblijf in Europa is, zich met hare beschaving gemeenzaam te maken, ongetwijfeld om dezelve later in zijn vaderland over te brengen, alwaar hij, in zeker opzigt, het voorbeeld der Javaansche prinsen zal zijn. »

— Men meldt ons uit Berlijn d.d. 20 October: Eergisteren werd alhier een belangrijk feest gehouden. Niet de herinnering aan den slag bij Leipzig, maar de dag van den H. Lucas, den beschermheilige van de schilderkunst, werd door de vereeniging der schilders, beeldhouwers en bouwkundigen, bij gelegenheid van het 25jarig bestaan derzelve, gevierd. Terstond na den vrede van 1814, toen kunsten en handwerken herleefden, werd die vereeniging gevestigd: thans is aan de feestviering dier stichting door dicht-, toon- en schilderkunst en door plastische voorstellingen de meeste luister bijgezet. Eene der fraaiste zalen was, door een in dezelve geplaatst tooneel, ter feestviering ingerigt. Op dat tooneel trad eene rij van levende afbeeldingen te voorschijn. Eerst verscheen de genius der kunst, geheel in zilveren gewaad, en begroette de vergadering in dichtmaat. Daarna zag men een breed transparant van 25 voeten hoog, hetwelk de schilderkunst verheerlijkte. Het stelde voor de H. Maria aan den H. Lucas verschijnende, om zich door hem te laten afmalen. Daarna volgden twee voorstellingen op de bouwkunst zinspelende; de eerste betrof de Grieksche bouwkunst, en stelde de Acropolis van Athene voor; het andere verbeeldde den Dom van Keulen: beide voorstellingen werden in dichtmaat verklaard. Der beeldhouwkunst golden de voorstellingen van de standbeelden der Koningen van Pruissen, Frederik I, Frederik II en Frederik Wilhelm II, vader van den thans regerenden Koning, door levende gemaskerde personen, waardoor eene bijzondere gelijkenis werd te weeg gebragt. Poëzij en muzijk werden gehuldigd door de op Sarkophagen rustende beelden van Göthe en Mozart. De beelden werden mede door gemaskerde personen voorgesteld. Bij deze voorstellingen werkten de decoratiën en verlichting bijzonder mede: de laatste was met helder Grieksch vuur met rozenkleurig licht doormengd. Hoogst belangwekkend en vindingrijk was vooral de laatste voorstelling. Zij verplaatste de aanwezenden in eene groote galerij van kunsthelden uit den vroegeren tijd, allen door levende personen voorgesteld, die als op eenen tooverachtigen zilveren grond voor den aanschouwer voorbij gingen. Men zag, onder anderen, Koning David, (als de psalmen-dichter,) Koning Salomo, (als stichter des tempels), Dedalus, Homerus, Apelles, Phidias, Dante, Tasso, Ariosto, Buonarotti, Raphaël, Rubens, van Dijk, Johann van Eijk, Erwin van Steinbach, Albrecht Durer, Lucas Cranach, en eindelijk Bassin, Lebrun enz. Deze geheele plastische optogt werd door muzijk en verklarende dichtregelen afgewisseld. Het feest werd met een dramatisch stukje, door onze voornaamste komieken gespeeld, besloten; waarin op dezelfde wijze werd gesproken, zooals de treurspelers van vroegere dagen de ernstige verzen declameerden. Achthonderd personen waren bij het feest tegenwoordig, waarvan zich later 300 tot een vrolijk souper vereenigden, waaraan verschillende prinsen, onder anderen, ook prins August, en een aantal hooge staatsambtenaren deel namen.

— Ten aanzien van de stoomvaart op zee, leest men in een der dagbladen een niet onbelangrijk artikel, van den navolgenden inhoud:

« De toepassing van den stoom op lange zeereizen schijnt bestemd om eene geheele omwenteling in de handelbetrekkingen daar te stellen. Groote stoombooten doorkruisen thans de Atlantische zee, en verminderen den afstand tusschen Groot-Brittanje en de Vereenigde Staten van Noord-America tot op 14 dagen. Wij hebben eene stoomboot der Fransche marine in éénmaal eene reis zien volbrengen, langer dan die van Leverpool naar New-York; dit stoomtuig, naar een nieuw model ingerigt, is, zonder zich op te houden, van Rochefort naar Havanna gegaan; de voorraad van steenkolen, te Rochefort ingenomen, was daartoe voldoende. Merken wij tevens op, dat, zoo dit stelsel met eenen goeden uitslag wordt bekroond, men er toe zal komen, om schepen te bouwen, die beurtelings het zeil zullen kunnen gebruiken, wanneer de wind gunstig is, of wel den stoom, in geval van tegenwind; op die wijze gebruik makende van alle die beweegkrachten, die natuur en kunst ter onzer beschikking gesteld hebben.

« Engeland heeft spoedig al het voordeel begrepen, dat het van die scheepvaart zou kunnen trekken, tot bevestiging van de staatkundige en handelmagt, die hetzelve over de geheele wereld uitoefent. Door een stelsel van berooving, met volharding gevolgd, is Albion er in geslaagd, om in den tijd van eene eeuw, aan gene zijde der zeeën, een ontzaggelijk rijk te vestigen, bestaande uit eene onmetelijke vereeniging van eilanden, pro-

MENGELWERK.

ABOU-SELIM.

(Uit een Reisverhaal.)

Ik had het Schiereiland van *Sennaar* verlaten, en kwam weldra te *Berber*, de hoofdplaats van *Opper-Nubië*, aan. Aldaar ging ik dikwijls de *jellabs* of slavenhandelaars bezoeken, en ondervroeg hen omtrent hunnen handel; zij beantwoordden mijne vragen met welwillendheid, maar konden mijne belangstelling voor hunne slaven, die zij hunne *waar* noemden, niet beseffen.

ABOU-SELIM, een hunner, moest zich door de zandige vlakte van *Krousko*, van *Berber* naar *Dir* begeven. De onversaagdste reizigers waagden zich niet dan met vrees in deze woestijn, en de *jellab* had niets verzuimd, om zich voor de onheilen te beveiligen, waarmede men in dit verschrikkelijk oord, van lommer en weldadige bronnen geheel verstoken, bedreigd wordt. Hij had eenen grooten voorraad boter, linzen en beschuit ten zijnen huize vergaderd; sedert vele dagen hielden zijne slaven zich bezig met het graan te malen, dat hun tot levensmiddel op de reis zou strekken, en hij had zich lederen zakken, ter bewaring van het water, verschaft.

Meer dan acht dagen waren er, sedert het vertrek des *jellabs*, verstreken, toen op zekeren morgen mijn bediende HASSAN mij onderrigtte, dat ABOU-SELIM alleen te *Berber* terug was. Zeer door dit berigt getroffen, schoon het mij op eene geheel Oostersche en onverschillige wijze aangekondigd werd, haastte ik mij HASSAN deswege te ondervragen.

« Ik geloof, » sprak hij, met de verregaande koelbloedigheid van eenen waren fatalist, « dat de *jellab* niet zeer gelukkig geweest is; men zegt, dat hij in de woestijn gebrek aan water heeft gehad, en dat hij, om niet van dorst om te komen, genoodzaakt is geweest in allerijl terug te keeren. »

« En zijne slaven, » riep ik angstig uit.

« Zij zijn thans vrij, want gewis zijn zij dood, » antwoordde hij, zeer bedaard.

« Die ongelukkigen! en geen hunner is teruggekeerd? »

« Geen. Maar zoo zij niet hier zijn, geloof vrij, dat het ABOU-SELIM'S schuld niet is; de weg was hun immers niet versperd! Gij schijnt u over het lot dier slaven te bedroeven, meester; maar ABOU-SELIM, die een gedeelte van zijn vermogen verliest, treurt zeker meer dan gij. » HASSAN, schoon een trouw bediende, begreep niet, hoe men in slaven eenig belang kon stellen.

Geene nadere bijzonderheden van hem kunnende vernemen, begaf ik mij terstond naar de woning van ABOU SELIM. Ik vond dezen op een rustbed uitgestrekt, van eenige vrienden omringd. Een geneesheer was tegenwoordig. Men bewaarde een somber stilzwijgen. De *jellab* was doodelijk krank. Niemand had nog iets van hem kunnen vernemen. IJlende koorts en volslagen bewusteloosheid wisselden elkander bijkans zonder eenige tusschenruimte af. Men vreesde te regt voor zijn leven. Tegen alle verwachting echter, werd na twee dagen de kracht der ziekte gebroken, en hij nam dagelijks zigtbaar in beterschap toe. Zoodra hij nu weder geregeld bewustzijn liet blijken, werd hij door allen met vragen bestormd, en het kostte den lijder geene geringe inspanning, het algemeen verlangen eenigzins te bevredigen.

« Gij weet allen, mijne vrienden, daar gij bij mijn vertrek van *Berber* tegenwoordig geweest zijt, dat, toen ik deze stad met mijne slaven verliet, mijne sterke kameelen eenen genoegzamen voorraad levensmiddelen droegen: mijne lederen zakken waren welgevuld en digt; en ik meende met vertrouwen eene reis te kunnen ondernemen, die mij reeds meermalen gelukt was. Maar, wat vermogen 's menschen voorzorgen tegen de onverzettelijke uitspraken van het noodlot!

« Schoon de hitte drukkend was, gingen de eerste dagen rustig voorbij. Wij waren allen aan vermoeijenissen gewoon, hadden lang onder de zon der woestijnen gedwaald, en tartten haar moedig. Echter reisden wij langzaam en stilzwijgend voort, om onze krachten te besparen, en onze dorst niet aan te prikkelen. Elken morgen, met het krieken van den dag, begaven wij ons op weg, en vóór den middag hielden wij stil, om eene noodzakelijke rust te genieten. Wanneer de zon naar den westelijken gezigteinder helde, en hare stralen niet meer loodregt op onze hoofden daalden, vervolgden wij onzen weg.

« Het was op den zesden dag onzer reis: de nacht was bijzonder drukkend geweest; wij stonden met moeite op; onze moed, die ons tot dusverre niet had begeven, begon te verflaauwen; wij haalden moeijelijk adem, want wij waren door eene brandende stiklucht omgeven. Eene rosachtige wolk, den horizont als met enkel vuur bedekkende, onderschepte de verfrischende ochtendkoelte, en eene onheilspellende *stilte heerschte rondom* ons. Wij gingen, als ware het, door eenen brandenden oven, waarvan wij den uitgang niet zagen; de zon schoot onmeêdoogend hare brandende stralen; het zand schitterde, moordend voor de oogen, en was als gloeijend ijzer onder de verzengde voeten. De dampkring drukte als lood; onze uitwaseming, kort te voren zoo overvloedig, had opgehouden; de huid berstte op onderscheidene plaatsen, maar steeds gingen wij voort, in de hoop van weldra de grenzen dezer hel te zullen bereiken.

« Eindelijk, schoon tot dusverre schijnbaar onbewegelijk, naderde ons de roode wolk, plotseling, alsof zij ons zoude verpletteren; het zand werd golvend voortgestuwd, even als de baren eener onmetelijke zee; de zon verbleekte voor haar, zonder iets van hare hitte te verliezen, en de wind verhief zich met eene onstuimige woede. Toen was het mij, als ware ik in een meer van vuur bedolven. Wat ik ondervond, is niet te beschrijven.

« De woestijn is anders aan eenen akeligen doodslaap ter prooi, maar nu, bij het geloei van den moordenden Samum, scheen het heelal als in zijne grondslagen geschokt. Bij de eerste aannadering van de noodlottige wolkkolom, had ik nog het bewustzijn om mij in mijnen mantel te wikkelen, en mij met het hoofd voorover op den grond te laten vallen, na mijnen slaven bevolen te hebben, zich het aangezigt te bedekken en mijn voorbeeld te volgen. Wij bleven alzoo onbewegelijk meer dan een half uur. Eindelijk waagde ik het, het hoofd een weinig op te heffen en eenen vlugtigen blik om mij heen te slaan. Alles droeg de sporen van den verzengenden wind; echter begon de lucht eenigzins op te klaren, en spoedig heerschte de kalmte op nieuw. Ik verwittigde mijne slaven, dat het gevaar voorbij was; maar eenigen hunner, de zwaksten, waren reeds omgekomen; deze echter waren de ongelukkigsten niet!

« De hemel was nu wederom helder blaauw, gelijk te voren. Reeds ademden wij vrijer; maar onze dorst was brandende, en ik moest mijn gezag met kracht doen gelden, om den slaven te beletten zich op de waterzakken te werpen.

« Na met zeer veel moeite deze ongelukkigen tot bedaren te hebben gebragt, haastte ik mij de reeds aangesproken zakken los te maken, — zij waren ledig en geheel droog. Ik ijlde tot die, welke nog ongeopend waren;

vinciën en uitgebreide staten, die vroeger magtige koningrijken uitmaakten. Maar dat rijk, uit zoo velerlei bestanddeelen zamengesteld, die koloniën of liever die onderworpen- en schatpligtige landen, welker verovering aan Engeland eenen uitsluitenden handel waarborgt, naar alle kanten verspreid, misten eenen gemeenschappelijken band, en schenen van het moederland door te groote afstanden verwijderd te zijn, om niet eenige bezorgdheid omtrent de toekomst dier bezittingen te moeten opwekken. De stoomvaart, eenmaal op lange zeereizen toegepast, is door Engeland dadelijk als een middel beschouwd geworden, om een duurzaam verband daar te stellen tusschen alle de deelen van het uitgebreide rijk; en naauwelijks had het daarvan eenige ondervinding opgegaard, of het was bedacht op de verwezenlijking van een ontwerp, dat bijkans de geheele uitgestrektheid der zeeën omvatte.

«Zoo men alleen bedenkt, wat Engeland tot op den tegenwoordigen dag heeft verrigt, dan is men inderdaad verbaasd over de geestkracht, door die Mogendheid aan den dag gelegd, tot het verwezenlijken van een groot stelsel van stoomvaart. De gemeenschap met de Oost- en Westindiën is reeds daargesteld, of op het punt dit te worden. De afstand tusschen Groot-Brittanje en de Oost-Indiën was vroeger van drie tot vier maanden; thans gaat men van Londen naar Bombay in 30 of 40 dagen, door de stoomvaart op de Middellandsche en Roode Zeeën; en de geheele staatkunde van Engeland, in de Oostersche questie, strekt op dit oogenblik tot niets anders dan om zich den doortogt van de landengte van Suëz te verzekeren. De gemeenschap met de West-Indiën heeft eerst plaats gehad met stoompakketbooten, die Londen, Leverpool en Bristol met New-York in betrekking stellen; en naauwelijks is er een jaar verloopen, sedert de oprigting van die dienst, of het Engelsch gouvernement heeft reeds contracten aangegaan, met onderscheidene bijzondere maatschappijen, ten einde die dienst uit te strekken tot geheel Noord-America, centraal America en een gedeelte van Zuid-America.

«De contracten, door het Engelsch Gouvernement aangegaan tot eene algemeene daarstelling van gemeenschap, door middel van den stoom, met de verschillende deelen van America, behooren ernstig de aandacht tot zich te trekken. Die contracten zijn twee in getal. Het een is betrekkelijk de organisatie van eene stoombooten-dienst, tot verbinding van Groot-Brittanje met Halifax, Quebec en Boston, en verleent aan de contracteerende compagnie eene jaarlijksche tegemoetkoming van een millioen vijfmaal honderd duizend francs, om de brieven naar de aangeduide plaatsen over te brengen. Het tweede contract is van een' veel gewigtiger aard, en omvat eene geheele dienst van Groot-Brittanje naar Jamaica, van Jamaica naar Guyana, Demerary, Berbice, Carracas, Panama, Honduras, de Havanna, Vera-Cruz, en in het algemeen het zuidwestelijk gedeelte der Vereenigde Staten, en vervolgens van de Havanna naar Halifax en New-York. Tot die uitgebreide dienst zullen 14 stoombooten, ieder van 400 paardenkracht, gebezigd worden; dezelve zal in 1844 in werking komen, en de maatschappij zal eene jaarlijksche bijdrage van vijf millioen francs ontvangen. Men ziet alzoo, dat dit een algemeen stelsel is, dat Canada en de Vereenigde Staten ten Noorden, en Mexico en de Westelijke en Zuidelijke Staten van America ten Zuiden omvat, en ten gevolge waarvan Engeland in zeker opzigt geheel America met het net zijner stoomvaart zal insluiten.»

HAARLEM 22 Oct. Ten behoeve van de alonde rederijkkamer: *Trouw moet blijken*, wordt thans, aan den ingang van den Hout, tegenover de groote dreef, een buiten-societeits-gebouw opgerigt, hetwelk in het aanstaande voorjaar gereed zal zijn, en hetwelk, zonder iets aan de openbare wandeling te outnemen, de plaats gewisselijk zal verfraaijen. De heer Zocher heeft op eene verpligtende wijze het ontwerp daarvan geleverd.

— Heden avond heeft in een manufacturen-winkel in de Groote Houtstraat alhier, met gaz verlicht, eene felle uitbarsting van deze ontvlambare lucht plaats gehad. Het schijnt, dat, door een lek in de gazpijp, zich eene zekere hoeveelheid gaz heeft verzameld in de ruimte, tusschen het plafon van den winkel en den daarover liggenden zolder, en dat dit gaz, bij het zoeken naar het lek, met licht, is ontbrand. Het plafon is vernield; de zolder is opgeworpen, en de glasramen zijn, zoowel beneden als boven, naar buiten uitgeslagen.

'S GRAVENHAGE 23 Oct. Z. K. H. Prins Alexander der Nederlanden wordt dagelijks van Hoogstdeszelfs reis naar Rusland, Polen, enz. in deze residentie terug verwacht.

— Dezer dagen heeft H. K. H. Mevrouw de Prinses Albert van Pruissen, geboren Prinses Marianne der Nederlanden, zich naar het naburig Delft begeven, en een bezoek bij het graf van wijlen Hoogstderzelver Doorluchtige Moeder, Neêrlands onvergetelijke en steeds diepbetreurde Koningin, afgelegd en eenen geruimen tijd in stille overpeinzing en zigtbaar aangedaan vertoef op deze plek, alwaar, behalve het stoffelijk overblijfsel harer dierbare Moeder ook dat van zoo vele harer Doorluchtige voorouders rusten.

— De eerste Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren hare werkzaamheden aangevangen, en zich geconstitueerd. De geloofsbrieven van den baron Chassé en den heer van der Hoop, die laatstelijk tot leden der Kamer zijn benoemd, zijn onderzocht en in orde bevonden, en beide die heeren hebben zitting genomen.

— Heden middag ten 12 ure is de Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die gisteren belast geworden is, de lijst van drie candidaten voor het voorzitterschap dier Kamer, gedurende de tegenwoordige Zitting aan den Koning aan te bieden, bij Hoogstdenzelven toegelaten, en heeft zich van hare taak gekweten.

Z. M. heeft aan de Commissie geantwoord, dat Hoogstdezelve zich onmiddellijk met de te doene keus zou bezig houden, ten einde de belangrijke werkzaamheden der Kamer dadelijk zouden kunnen aanvangen, en heeft dien ten gevolge, naar men verneemt, jonkh. van Swinderen van Reusuma benoemd tot voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedurende de tegenwoordige zitting.

De Kamer zal morgen ten 12 ure vergaderen, in welke zitting de commissie, belast met de aanbieding van het drietal candidaten aan Z. M. haar rapport zal uitbrengen.

Wijders zal, na de aanvaarding van den voorzittersstoel, door den heer van Swinderen, worden overgegaan tot de trekking der afdeelingen van de maand October, en eene commissie van 5 leden worden benoemd, belast met de redactie van een concept-adres aan Z. M., in antwoord op de troonrede.

— In deze residentie is aangekomen de graaf Mercy d'Argentau, pair van Frankrijk, met deszelfs talrijk gevolg, en is afgestapt aan het hôtel van den heer Stanislas, op het Plein.

Part. Corresp. LEIDEN 23 Oct. Heden had alhier plaats de private promotie van den heer Gerardus Joannes Fredericus Herz, uit 's Gravenhage, met eene dissertatio medica: *de Nephrorragia.*

Part. Corresp. ARNHEM 22 Oct. In eene zitting van de Kamer over Burgerlijke Zaken bij de Arrondissements-Regtbank, hier ter stede, op gisteren gehouden, zijn de heeren procureurs door den heer officier van Justitie aan de Regtbank voorgesteld, en, na voorlezing der acte, waaruit bleek, dat zij voor het Hof van Gelderland waren beëedigd, door de Regtbank aangenaam verklaard. De toespraak, waarmede de voorzitter, de Ed. Achtb. heer mr. van Gelein Vitringa, de heeren procureurs, in die betrekking bij de Regtbank, welkom heette, was hoogstvereerend voor het drietal practizijns, welke reeds bij de vorige Regtbank die betrekking vervulden, daar zijn Ed. Achtb. den wensch uitte, dat dezelfde goede, van alle chicane afkeerige geest, die vroeger de practijk zoo zeer had gekenmerkt, ook voortdurend alle de heeren procureurs mogt blijven bezielen.

Op de rol voor de correctionele teregtzitting van heden morgen was ingeschreven het publiek ministerie op en tegen den heer Simon van Velzen en de Wed. Evert Hop, aangeklaagd van onder Nijkerk in de boerenwoning van de tweede eenwettige vergadering te hebben gehouden, zonder daartoe van de hooge regering verlof bekomen te hebben en daartoe hare woning te hebben geleend. Na het oproepen der zaak bleek, dat de beklaagden niet tegenwoordig waren, en zeide de voorzitter, de Ed. Achtb. heer mr. Robidé van der Aa, hierop, dat het ter kennisse der Regtbank was gebragt, dat de huisvrouw van den eersten beklaagde vóór weinige dagen overleden zijnde, zulks dien beklaagde had verhinderd ter dezer teregtzitting te verschijnen, gelijk hij was voornemens geweest, om zijne gronden van verdediging in het midden te brengen, en dat de Regtbank om die reden de behandeling dezer zaak uitstelde tot den 23 November eerstkomenden, ten einde der beklaagden de ruimste gelegenheid te laten, om hunne middelen van verdediging bij de Regtbank voor te brengen.

GRONINGEN 21 Oct. Door het kiescollegie dezer stad is tot lid van den raad benoemd, de heer Mr. Louis Bothenius Lohman, en dezelve is op den 16 dezer in die qualiteit beëedigd en geïnstalleerd.

— Zaturdag ll. is deze stad bezocht door Z. K. H. den aartshertog Maximiliaan van Este, en Z. D. H. den erfprins van Modena. De doorluchtige reizigers zijn, met hun gevolg, afgestapt aan het logement *de Zon*, van A. T. Vissers, in de Oosterstraat, en hebben dien dag eenige merkwaardigheden, welke deze stad oplevert, bezigtigd, onder anderen, het academisch museum, den *Hortus Medicus*, een gedeelte van den stads wal en den Martini-toren. Den volgenden morgen zijn zij van hier naar Zwolle vertrokken, na de mis in de R. K. kerk te hebben gehoord.

MIDDELBURG 21 Oct. Naar alle waarschijnlijkheid, zal in het jaar 1840 een standbeeld voor den admiraal Michiel Adriaanszoon de Ruiter, te Vlissingen, op het plein het Rondeel genaamd, worden opgerigt. Reeds is een model in klei vervaardigd, door de voornaamste kunstenaars in dat vak, aan de commissie voor het standbeeld te Vlissingen toegezonden, hetwelk ter nadere beoordeeling aan de 4de klasse van het Koninklijk instituut zal onderworpen werden, om daarna onverwijld tot de uitvoering te kunnen overgaan.

BELGIË.

Part. Corresp. BRUSSEL 23 Oct. De heer Falck heeft heden morgen dépêches uit 's Gravenhage ontvangen, die aan Z. Exc. moeten overgebragt zijn door den heer Ragay, thesaurier van het huis van Z. M. den Koning der Nederlanden.

De heer Falck heeft met ter woon een hôtel betrokken op de Boulevard *de Waterloo*, naast dat bewoond door lord Wellesley.

Koning Leopold wordt alhier terugverwacht tegen Dingsdag den 29 dezer.

De buitengewone Belgische afgevaardigden bij de onderscheiden Duitsche hoven zullen eerstdaags alhier terug keeren, en de heer Dieskam bevindt zich reeds in deze hoofdstad. Over het algemeen schijnt men over den uitslag hunner missiën voldaan te zijn, met uitzondering nogtans van die des heeren Lebeau te Frankfort, welke geheel mislukt moet zijn.

De koophandel is bijzonder ingenomen met het ontwerp van een' dubbelden koerierwissel tusschen Parijs en Brussel dagelijks, waaromtrent men in onderhandeling is; velen twijfelen er aan, dat dit spoedig tot beslag komen zal: althans is het aanstaande winter-saisoen niet het gunstigste tot de proefneming. Er zijn schikkingen beraamd, om, zooveel mogelijk, met den meesten ijver en spoed aan de onderscheiden in het werk zijnde afdeelingen van den spoorweg naar de grenzen ook gedurende den winter te arbeiden; en er zijn reeds werklieden en opzieners uit andere gewesten naar den kant van Luik en Verviers gezonden, om den arbeid aldaar op den weg naar Aken te bespoedigen, hetgeen doet vermoeden, dat inderdaad eene transactie moet plaats gehad hebben tusschen het Belgisch gouvernement en de directie van den Rijnschen spoorweg.

Het is eindelijk beslist, dat Arlon de hoofdstad zal zijn van het gedeelte van Limburg, dat aan België verblijft; dit heeft nog al veel moeite gekost, wegens de bijzondere pretentiën van onderscheidene steden.

Wegens de ophanden zijnde verkiezingen der gemeente-besturen, zijn de intrigues allerwege wederom aan den gang, en iedere partij is bezig hare manschappen te tellen en tot den strijd aan te moedigen. Het heetst zal het toegaan te Luik tusschen de Katholijke en liberale partijen, en te Gent tusschen de Katholijken en Orangisten. Er heeft te Gent reeds voorloopig eene bijeenkomst der kiezers plaats gehad, waarbij 400 kiezers tegenwoordig waren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Oct. Nadere bijzonderheden omtrent den aanslag van Stéphanie Girondelle tegen Koning Lodewijk Philips en de Koningin bevestigen het eerst opgevatte vermoeden, dat die vrouw werkelijk aan verstandsverbijstering lijdende is. Ook blijkt het uit de nasporingen der policie, dat zij geen' medepligtige heeft gehad. Dezen morgen is het besluit gegeven, haar naar de Salpêtrière te vervoeren.

— Uit Duitschland verneemt men het belangrijke berigt, dat de markies de Landsdowne, president van den Engelschen ministerraad, te Stuttgard aangekomen is, zich in allerijl naar Prins Metternich op zijn kasteel van Johannisberg begevende. Men gelooft, dat die onverwachte reize in verband staat met de Oostersche aangelegenheden.

— De gewone correspondentie wil weten, dat het Engelsche Ministerie op nieuw pogingen bij het kabinet der Tuileriën aanwendt tot hervatting van de onderhandelingen nopens handel-aangelegenheden tusschen Frankrijk en Engeland. De heeren Bulwer en Mac-Gregor zouden met die taak belast zijn.

— Brieven uit Madrid spreken van het vaste besluit der Spaansche regering, om alle nevengeschillen ter zijde te leggen, en eendragtig aan de tegenwoordige omstandigheden het hoofd te bieden. De Exaltados, geen vruchten ziende ontstaan uit de vergadering van den 7den dezer, in welke alle de leden der Cortes zich zoo broederlijk vereenigd hebben tot erkenning van de Fuëros, beginnen reeds hevig uit te varen tegen de ministeriëlen en gematigde partijen, waaraan zij den naam van *Jovellanisten* geven. Ook moet het Ministerie aan den Senaat een programma hebben voorgelegd van een nieuw geheim genootschap, dat eene vertakking der propaganda schijnt te zijn, en welker doel zoude bestaan in de daarstelling van constitutionele Cortes en de afschaffing van den Senaat. Men verzekert zelfs, dat de ontevredenen voornemens zijn tot het oproer hunne toevlugt te nemen. De stedelijke regering, die geheel in den geest der ultra's is zamengesteld, moet reeds ten dien einde gelden hebben afgezonderd, terwijl men slechts op de eerste gunstige gelegenheid schijnt te wachten, om eenen aanval op het gouvernement te ondernemen, om echter van zijnen kant de noodige maatregelen heeft genomen, om elke stoornis der orde krachtdadig te kunnen te keer gaan.

Ook de inwendige toestand der provinciën boezemt bezorgdheid in. La Mancha heeft Palillos verschillende dorpen in asch gelegd, waaronder El Gronatillo, de vaderplaats van Espartero. De bevelhebber van Almagro heeft uit weêrwraak aan de beide dochters van dien Palillos op de openbare markt vijftig stokslagen doen toedienen. Cabrera neemt alle maatregelen om aan Espartero eenen geduchten tegenstand te kunnen bieden, hoewel de hertog de la Victoria geene middelen onbeproefd schijnt te laten, om door geheime onderhandelingen de voornaamste bevelhebbers van den Carlistisch legerhoofd tot afval te bewegen.

Intusschen leest men in het *Journal de Paris*, dat de luitenant-kolonel de Senilhes, die reeds twee malen met eene zending van het Fransche gouvernement aan Espartero belast geweest is, in allerijl naar Madrid is vertrokken, met dépêches van den maarschalk Soult, die, naar men zegt, in verband staan met middelen tot algeheele bevrediging van Spanje.

Eindelijk berigt het *Mémorial Bordelais*, dat de Engelschen, die tot vóór verre Los Passages en St. Sebastiaan bezet hielden, die plaatsen tegen het einde der maand October zullen verlaten, terwijl de Fransche en Engelsche stations zich naar de kusten van Katalonië zullen begeven, waarschijnlijk ter ondersteuning van de krijgsbewegingen van Espartero tegen Cabrera.

ENGELAND.

LONDEN 21 Oct. De bank van Engeland heeft haren staat en balans uitgegeven. Daaruit blijkt, dat in de laatste twaalf weken, de papieren circulatie grootendeels ingetrokken is, en dat thans voor omtrent 250,000 £ meer goud dan vóór vier weken, in de kelders der Bank is. Men gelooft dan ook, dat de Bank haren moeijelijksten tijd doorgeworsteld heeft.

— De *Globe* van de financiële zending herwaarts van den baron de Lima sprekende, zegt, dat zijne voorstellen zullen strekken om de 5 pCt. buitenlandsche schuld te converteren in eene binnenlandsche schuld, rentende 6 pCt., waarvan de helft dadelijk en de andere helft dan eerst zal betaald worden, wanneer de Portugesche schatkist zich in eenen beteren toestand zal bevinden.

DUITSCHLAND.

WEENEN 15 Oct. Z. K. H. de aartshertog Frans Karel is van Hoogstdeszelfs inspectie-reis naar Gallicië alhier terug gekeerd. Z. K. H. de aartshertog Albrecht wordt dagelijks uit Borodino terug verwacht. De Turksche gezant, Rifat Bey, heeft den dag van zijn afreis nog niet bepaald. Men gelooft, dat hij op de terugkomst van vorst Metternich wacht.

GOTTINGEN 16 Oct. De magistraat en de inwoners onzer stad hebben in navolging van die der stad Hanover, aan Z. M. den Koning eene petitie ingediend, waarbij zij verzoeken, dat de vergadering der Stenden zou worden ontbonden.

HANOVER 19 Oct. Bij een ministerieël besluit, wordt aan de herbergiers op straf van boete, verboden, om ten hunnent bijeenkomsten te laten houden, waaraan vreemdelingen deel nemen, zonder vooraf de regering daarvan kennis te geven, of daartoe het noodige verlof te hebben ontvangen.

Part. Corresp. BERLIJN 20 Oct. Sedert drie dagen, is Z. K. H. prins Wilhelm, zoon van Z. M., alhier terug gekeerd, die, zoo als bekend is, zich uit hoofde zijner gezondheid naar Ems had begeven, en van daar verdere reizen heeft gedaan. Men had, eenigen tijd geleden, juist geene zeer gunstige berigten omtrent de gezondheid van Z. K. H. ontvangen, doch blijkbaar is Hoogstdezelve thans zeer welvarend, heeft al de dienstverrigtingen als commandant van de garde weder overgenomen, en ook reeds gisteren eene jagt mede bijgewoond; hetwelk een duidelijk bewijs is, dat Hoogstdezelve zijne vorige krachten heeft herkregen.

De aartsbisschop Dunin bevindt zich, zoo als bekend is, thans te Colberg. Hij verkeert aldaar in denzelfden toestand, als waarin zich vroeger de aartsbisschop Droste von Vissehering, gedurende zijne gevangenschap, bevond. Hij mag niet uitrijden, dan door den hem toegevoegden commissaris, von Heegewaldt, vergezeld, en heeft eene militaire wacht voor zijn huis. Ook wordt men zijne briefwisseling gade. Naar men zegt, heeft hij een' brief aan Z. M. den Koning gerigt, welke hem echter onopengemaakt is teruggezonden. De belangstelling in deze aangelegenheid heeft alhier reeds ten eenemale opgehouden. Deze gebeurtenis heeft de woelingen der ultramontanen den laatsten

---

doch, o wanhoop! ook deze waren geheel verdroogd! Eene plotselinge razernij greep mij aan. De slaven zagen mij aan met verwilderde blikken en riepen op eenen hartverscheurenden toon mijne barmhartigheid in. Nu begaven mij mijne anders beproefde standvastigheid en moed geheel en al. Ik verscheurde mijn' tulband, en rukte mij de haren uit het hoofd.

«Een flaauwe straal van hoop deed mij herleven: ik liep naar mijn' dromedaris en rukte een' wollen deken af, die, over den zadel gespreid, den kleinste onzer lederen zakken bedekte, welken ik vroeger geheel vergeten had. God is groot en barmhartig! ik vond dien vochtig en gezwollen; terstond opende ik denzelven; de zak had geen' droppel verloren; ik bragt dien gretig aan mijne verzengde lippen, en had al mijne geestkracht noodig, om dien niet achtereen te ledigen,

«Ik kon mij redden, maar had geenen tijd te verliezen: ik verborg zorgvuldig den onschatbaren zak, besteeg mijnen uitmuntenden dromedaris, en zonder achter mij om te zien, begaf ik mij met allen mogelijken spoed herwaarts, de slaven aan hun rampvol lot overlatende.

«Na drie dagen, ontdekte ik in het verschiet de torens van *Berber*; den tweeden dag reeds had ik geen water meer, en ik kwam aan, uitgeput van vermoeijenis, en op nieuw door eenen brandenden dorst gekweld. Ik had geen kracht niet, om alleen van mijnen dromedaris af te stijgen; men bragt mij stervend op dit bed.

Sedert eenige oogenblikken ontwaarde men, dat zijne stem verflaauwde, en de laatste woorden had hij met groote moeite uitgesproken. Wij hadden naar hem geluisterd, zonder hem in de rede te vallen, en toen hij zweeg, zeiden de Muzelmannen, weinig ontroerd, alleen: Allah komt van God; wat vermag de mensch tegen Hem? Wat mij betreft, ik was op eene treurige wijs aangedaan; mijne verbeelding had mij in die woestijn verplaatst, en ik was getuige der vreeselijke ontknooping van dat jammervol treurspel. Ik zag de slaven met eenen gewissen dood worstelende, ik hoorde hunne hartverscheurende kreten en hunne laatste snikken, ik zag hunne stuiptrekkingen: ik gevoelde mij van een regtmatig afgrijzen bevangen, en verwenschte in mijne ziel de misdadige mannen, die niet schroomden hunne broeders te verkoopen, om hunnen onverzadelijken goud dorst te bevredigen.

Ik begaf mij naar huis, het hart met droefheid vervuld. Den volgenden morgen bezocht ik op nieuw den *jellab*; des nachts had hij weder verscheidene aanvallen van ijlende koorts gehad, en ik vond zijn gezin zeer verontrust. Alhoewel zeer zwak, herkende ABOU-SELIM mij terstond, en reikte mij de hand; hij had reeds vergeten, dat hij mij den vorigen dag gezien had. Hij deed mij naast hem zitten en beval aan een zijner kinderen om mij de koffij aan te bieden. Naauwelijks was dit geschied, of wij zagen eenen man, van eene hooge gestalte en van eenen breeden ligchaamsbouw, op den drempel verschijnen; zijn gitzwart gelaat was met bloed bevlekt, en de uitdrukking zijner wezenstrekken was woest en verwilderd. Hij droeg bij zich eenen grooten lederen zak, die ledig was, en had eenen dolk in den gordel en een' stok in de hand. Op deze plotselinge verschijning had de *jellab*, ondanks zijne afmatting, een' vreeselijken gil gegeven, en was in onmagt gevallen. Ik beschouwde aandachtig dien schrikwekkenden neger, en, welke was niet mijne verwondering, toen ik in hem ABD-ALLAH, den sterkste der slaven van ABOU-SELIM herkende! ABD-ALLAH, die gedurende mijne reis van *Sennaar* naar *Berber* mij eene eeuwigdurende gehechtheid gezworen hebbende, mij met eenen ijver en trouw, een beter lot waardig, gediend had. De dood stond op al zijne trekken uitgedrukt, en echter hield hij zich overeind, eerbiedig en onbewegelijk. De *jellab* begon weder bij te komen; ik nam het op mij, den slaaf te doen nederzitten, die, op zijnen stok leunende, stilzwijgend afwachtte, dat men hem mogt verwaardigen het woord tot hem te rigten. Door welk wonder bevond hij zich in ons midden? Waren eenige zijner lotgenooten met hem gered? Wij brandden van ongeduld om dit te vernemen, en ABD-ALLAH onderv raagd zijnde, antwoordde:

«Daar mijn meester zich in uw midden bevindt, is u zonder twijfel de noodlottige gebeurtenis bekend, die mijnen broeders, bij welke ik mij spoedig zal vervoegen, het leven gekost heeft. Toen de Samum naderde, begreep ik dadelijk, dat ik mij tot den dood moest bereiden. De geduchte geest der woestijn had zich tegen ons verklaard; welke magt konden wij zijner helsche kracht tegenoverstellen? Ik hoorde, als ware het, het geklapper zijner draken vleugelen. Ik had mijn hoofd in het zand gestoken, en alhoewel bijna stikkende, durfde ik mij niet opbeuren om adem te scheppen, uit vrees van mij tegenover den Duivel te zien, die onzen ondergang had gezworen. Toen de doodende wind was voorbij getrokken, gaven zich de meester en vele mijner medgezellen aan eene ijdele hoop over; maar de vijand had ons water opgedronken, alvorens te verdwijnen. Ik zag mijn meesters wanhoop. Wat mij betreft, ik was kalm en onderworpen aan mijn lot, en om den geest der woestijn, die zich zeker over de zwakheid van onzen meester verheugde, te vernederen, beveidde ik mij om moedig te sterven.

«Het was nu, of de Hemel door zijne schitterende helderheid ons onlot wilde bespotten. Ik begreep de reden niet van des meesters vertrek; was hij voor onze wraak beducht? Hoopte hij zich door de vlugt te redden? Onze blikken volgden hem lang, en naauwelijks was hij in de verte verdwenen, of mijne dorstige medgezellen vielen gretig op de lederen zakken aan — welke zij ledig vonden. Ik had hen willen troosten, maar, in zulk eenen toestand, was alle troost onmogelijk. Mijne gelatenheid was boven hunne magt; ik had mijne eigene smarten vergeten, en weende over hen. Het was verschrikkelijk, die ongelukkigen onder het geweld van ontzettende pijnigingen, en onder vreeselijke godslasteringen, den geest te zien geven. Ik alleen stond nog overeind, gedwongen mijne broeders te overleven, en getuige van hun treurig uiteinde te zijn. Ik was van lijken en stervenden omringd. Welke bovenmenschelijke kracht ondersteunde mij?

«De dood had nog slechts één slagtoffer te treffen. Ik alleen ademde nog, en had, zoo niet mijne krachten, ten minste mijne veêrkracht behouden. Een akelig denkbeeld zweefde mij voor den geest; welligt was het het eenigste middel om mij te redden. Ik trok mijnen dolk, en stak dien in den buik van een' onzer kameelen, die terstond dood nederviel; mijnen mond onder de wond houdende, leschte ik mijnen dorst met zijn bloed. Ik volde den grootste onzer zakken met dit bloed, en zonder aarzelen begaf ik mij op weg; een nieuw leven bezielde mij, en mijne vorige krachten waren teruggekeerd. Ik volgde de sporen van den dromedaris mijns meesters, die in het zand ingedrukt stonden, Allah is groot! hier sta ik voor u, maar weldra zal de reiziger, in de eenzame vlakte der woestijn, de wijd en zijd verspreide beenderen mijner broeders vinden....

Bij deze woorden zonk de ongelukkige slaaf plotseling op den grond, wentelende in de ijsselijkste stuiptrekkingen. Na weinige minuten was hij bij zijne broeders.

toegebragt, daar zij hunne bedoelingen in een belagchelijk en jammerlijk ... heeft geplaatst.

Reeds dikwerf was alhier het gerucht in omloop, dat de bekende reiziger ... Puckler Muskau zich in het Oosten vestigen, en de opvolger van ... Esther Stanhope worden zal. Dit schijnt thans inderdaad verwezenlijkt ... zullen worden; want, men zegt algemeen, dat de genoemde vorst alleen ... Duitschland is teruggekeerd, om de aangelegenheden van zijne bezittingen geheel te regelen, en zich daarna weder naar Syrië te begeven. Vorst Puckler Muskau bezit aanzienlijke goederen in Silezië; tot welker verkoop, ... men wil, reeds bevel zou zijn gegeven. Anderen beweren, dat de vorst aanmerkelijke schulden heeft. Het is niet onwaarschijnlijk, dat bij een ... avontuurlijk karakter, hij gezind is om in het Oosten voor zich een ... vorstendom te stichten. Indien het Turksche rijk kwam te vallen, ... de tegenwoordigheid van vorst Puckler in het Oosten misschien tot een vereenigingspunt voor de verstrooide horden dier streken, en alzoo werkelijk ... eenige staatkundige beteekenis voor het geheele Oosten kunnen worden.

Part. Corresp. FRANKFORT, 21 Oct. Z. D. H. vorst Metternich zal morgen den Johannisberg verlaten, en wordt tegen den middag alhier verwacht. Z. D. H. zal aan het paleis van de Bondsvergadering, bij den graaf ... Munch Bellinghausen, dineren. Overmorgen zal Z. D. H., na het schitterend diner, ter zijner eere door den Baron A. M. von Rothschild te geven, te hebben bijgewoond, zich naar Darmstadt begeven, aldaar overnachten en vervolgens de terugreis naar Weenen voortzetten.

De Russische diplomaat, de Heer von Brunow, heeft ll. vrijdag een langdurig onderhoud met vorst Metternich gehad. Oostenrijk, Engeland, Pruissen en Rusland zijn volkomen eensgezind, nopens de Oostersche questie, terwijl Frankrijk zich wel aan hen zal moeten aansluiten. Indien Mehemed-Ali zich niet vrijwillig aan den wil van de Mogendheden onderwerpt, zoo zullen er maatregelen van geweld tegen hem worden genomen.

Uit Weenen schrijft men, dat het Hafiz-Pacha, gelukt is, de gunst van den Grooten Heer te herwinnen, die hem, dien ten gevolge, wederom tot opper-bevelhebber van het Turksche leger in Klein Azië heeft benoemd.

Men verneemt, dat in den loop der maand November, de Taunus Spoorweg tot Hochheim zal geopend worden, en van daar naar Mainz de gemeenschap door eene stoomboot zal worden onderhouden. Het comité van den spoorweg is met het Thurn- en Taxische postwezen in overeenkomst getreden.

STADSNIEUWS.

Prins Maximiliaan d'Este en de erfprins van Modena, met gevolg, zijn heden middag ten 4 ure, met twee extra rijtuigen over den spoorweg naar Haarlem vertrokken. HH. KK. HH. zullen ten 6 ure op dezelfde wijze in deze hoofdstad terugkeeren.

Aangekomen en gelogeerd in den *Grooten Doelen*, Singel: de heer ... G. Raben-Lewetzau, kamerheer van Z. M. den Koning van Denemarken.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: de heeren Birkett, van Londen; T. von Rippen, van Bradford; baron van Brakell, met familie; en D. Jansen Eijken Sluijters.

In de *Zon*, Nieuwendijk: de heeren Bouwens, kolonel der kurassiers, Cool, inspecteur van 's Rijks lijnbanen, en Swijndrecht, scheepsreeder.

De Criminele Regtbank in Holland heeft op den 24 October Kors Cornelis Verrijk, zich ook noemende Cornelis de Nobel, schuldig verklaard aan diefstal jegens zijnen meester, tijdens hij bij denzelven in loontrekkende dienst was, na reeds te voren wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest, en hem dienvolgens veroordeeld tot ½ uur tepronkstelling, brandmerk en vijf jaren confinement in een rasp- of tuchthuis, met de kosten.

(*Oproepingen.*)

G. L. Hermans, A. Loof, H. A. C. Lucouw, Q. van Rijn, P. Proot, J. van der Wallen en A. Jacobson, van 's Gravenhage, H. Snijder, van Heerenveen, A. van der Feen, van Leeuwarden, L. S. Borduin, van Joure, M. Mourot, van Utrecht, en J. B. Schuttelaar en S. Trooster, van Zwolle, allen ter zake der schutterij, aan het commissariaat voor de militaire zaken.

178ste KON. NED. LOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse, Woensdag 23 October.
... N°. 23510 een prijs van f 1,000. 23ste Lijst: N°. 23047, 21232 en 23416 ieder een prijs van f 1,000.

GETROUWD. 23 Oct. B. Coster en C. B. Olie.
BEVALLEN. 20 Oct. A. E. Brack, geb. Springer, D. — 22 Oct. D. Wertheim, geb. van Minden, Z. — Te *Mijdrecht*, 21 Oct., F. van Wieringen, geb. Benckamp, D.
OVERLEDEN. 19 Oct. C. Willemz, wed. A. Nieuwenhuijs, 88 j. — Te *Leeuwarden*, 17 Oct., H. Coperus, wed. S. Sijbesma, 41 j.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 24 Oct. 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soct. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½	51½	52⅛	51⅞	51⅝	51 15/16	51⅞
Dito........... » 5	99½	100	99⅞	99⅝	⅞	⅞
Uitgestelde dito... »	⅞	15/16	29/32	29/32	127/128	»
Kansbiljetten...... f	24¾	¾	11/16	24 7/16	¾	⅝
Amortisatie-Syndic.. » 4½	92¾	93½	93¼	92½	93⅜	93⅜
Dito........... » 3½	76½	77½	97⅞	76¼	77⅞	77¼
Handel-Maatschappij » 4½	171¾	172¾	172⅛	171½	172⅛	172⅛
Nieuwe dito...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok..... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito............ » 5	96¾	97¼	96⅞	96¾	97	96⅞
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	»	»	»
Aand.B...n-Spoorw.. » 4½	99½	100	»	99¾	»	»
FRANKR... Inschrijving G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito......... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE... Leening *Ardoin's*... » 5	25½	26¼	26	25 11/16	26 1/16	26 1/16
Dito onbep.Stukk. » 5	24¼	¾	½	24½	⅝	»
Passive.......... »	»	»	»	7¼	»	»
Deferred......... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL.. Oblig. te Londen... » 3	22	½	¼	22¼	»	»
NAPELS... Certific. bij *L. & B.* » 5	93¾	94¼	94	94	»	»
Dito *Falc. & Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen... » 5	100¼	¾	½	100½	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs.... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND... *H.&C.* 1798, 1816. » 5	103¾	104¼	104	104	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	103¾	104¼	104	104	»	»
Dito 1831, 1833. » 5	97½	98	97¾	97¾	»	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	102⅜	»	»
Inschr in Assign... » 6	67¾	½	⅛	67⅛	»	»
Certific. van dito... » 6	67½	68¼	68	67¾	68	»
POLEN..... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
g. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek......... » 5	103¾	¾	7/16	103 7/16	½	»
Dito............ » 3	»	»	»	»	»	»
Dito............ » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll&Co.*.. » 5	99½	100	99¾	99¾	»	»
Dito............ » 4	»	»	»	»	»	»
N.Ween.Aand.fl.500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito...... » 5	73¾	74¾	74⅛	74	¼	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*.... » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting.... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

De verkoopen in Hollandsche Fondsen heden niet voortgezet wordende, en zich daarentegen in meest alle eenige koopers vertoonende, was de markt over het algemeen veel vaster, en blijven de prijzen van alle williger dan gisteren; over het geheel waren evenwel de omzettingen niet zeer uitgebreid. Integralen stegen tot 51 15/16, en Aandeelen Handel-Maatschappij tot 172.

De markt van Antwerpen in Spaansche Fondsen, niettegenstaande de hernieuwde daling van Parijs, vrij vast komende, waren dezelve ook alhier, bij eenige affaire, iets williger; in de andere vreemde Effecten was over het geheel niet veel affaire en geene bijzondere variatie.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 20 15/16. Dito à £ 250. 19½. Nieuwe Mexico 5 pCt. 37¼. Coupons Ardoins 23⅞, 24¼, 24.

Koers van het Geld. Beleening 5. Prolongatie 5. Wissel-Disconto 5 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51⅞. Kansb. f 24⅝ à 11/16. Handel-Maatsch. 172 à ⅛. Ardoins à £ 85. 26 à 1/16.

De 302 vaten Surinaamsche *Suiker* zijn verkocht van f 25½ tot f 29¼, en de 46 vaten Havana van f 24 tot f 27.

WISSELKOERSEN. 24 October 1839.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier.
Parijs	kort		56⅞	PortàPort	3/m	42⅝	
»	2/m	56¾		Genua	2/m	47	
Bordeaux	kort	56½		Livorno	»		40
»	2/m	56¼		Napels	»	80	
Madrid	3/m	100¾		Petersb.	»	1.91½	
Cadix	»	101¼		Weenen	6/w	35	
Seville	»	100¼		Augsburg	»	36	
Bilbao	3/m	100¼		Frankfort	»	36 1/16	
Lissabon	3/m	43⅛		Rotterdam		pCt.	

ROTTERDAM, 22 Oct. Wisselk. Londen 2/m f 11,87½, k. f 12.

Effecten-Societeit.

AMSTERDAM 23 October, des Avonds.
Certif. Werk. Schuld 2½ pCt. 51½.
Kansbilletten f 24⅞.
O. I. Leening, 5 pCt. 96, ¾.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 21 October.

Consols op tijd.	3 p'	90¾ à ⅞.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.		30 à ¼.
Brazilie.......	5 »	. à 72½.	Passive.......		»	7½ à ¾.
Columbia 2e L.	6 »	32¾ a	Deferred......		»	13½ à ⅝.
Peru........	6 »	18 à 19.	Portugal.....	5	»	36¾ à ¼.
Mexico.......	6 »	31½ à 32¼.	dito	3	»	24¾ à 25.
Denemarken...	3 »	73 à 74.	Holland......	2½	»	52⅞ à ⅝.
Rusland......	5 »	110½à111½.	dito	5	»	100¼ à ¾.

De markt in Hollandsche Fondsen was heden buitengewoon levendig; de prijzen blijven evenwel vaster dan dezelve in den beginne waren. Spaansche en Zuid-Americaansche onveranderd. Portugesche iets beter. Braziliaanen flaauw.

PARIJS, 22 October.

Inschr. op ult.	5 pCt.	110.85.	Spanj. Ardoins.	5 pCt.		30, 29¾, ⅞.
dito contant.	5 »	110.90.	Passive.......		»	7⅝.
dito op ult..	3 »	81.65.	Uitgestelde....		»	8⅛.
dito contant.	3 »	81.70.	Portugal......	3	»	24½.
Bank-Actiën...	fr.	2835.	Haiti........		fr.	502.50.
Bank bij Lafitte.	fr.	1060.	Napels, *Falcon*.	5	»	102.95.

De markt in Fransche Fondsen was heden iets vaster, en blijven de prijzen eenigzins hooger dan gisteren; vooral waren de 5 pCt. a contant gevraagd, doordien men zeide, dat in de troonrede, bij de aanstaande opening der Kamers, niet van de reductie gewaagd zal worden. Van Spaansche Fondsen waren Ardoins zeer aangeboden, en, na verschillende malen tot 30 genoteerd te zijn, blijft de prijs 29⅞.

Na de beurs: 3 pCt. 81.62½.
Wisselk. Amst. 1/m 57 1/16; 3/m 57⅛.

BRUSSEL, 23 October.

De handel ter beurze was heden niet belangrijk, en in de prijzen der Fondsen geene bijzondere variatie. 5 pCt. Belgische 101; 4 pCt. 92¼; 3 pCt. 71⅜. Ardoins 25⅝ g., zonder verkoopers.

ANTWERPEN, 23 October.

België.......	5 »	101.	Ardoins.......	5 pCt.		25⅞.
dito	4 »	92½.	Uitgestelde....		»	8.
dito	3 »	71¼.	Napels, *Falcon*.	5	»	95⅜.
Metaliek.....	5 »	107¼.	Denemarken...	3	»	74.
Partialloten....	f	458.	Brazilië......	5	»	74¼.
Loten fl. 500..	»	826.	Pol.Lot.fl300..		»	122⅛.
Nassau Loten..	»	21½.	dito 500..		»	135½.
Darmst. Loten..	»	23½.	Pruiss. Loten..		»	123.

Na het bekend zijn van den koers van Parijs van den 21, waren Ardoins gisteren avond flaauw; geopend 26, bleef de prijs 25¾ g., ⅞ koers. Heden was de markt daarin, vóór dat men het merk van Parijs van den 22 wist, zeer vast, en vertoonden er zich verschillende koopers, zoodat de prijs van 25¾ tot 25⅞, 26 steeg. Toen echter ten 2 ure het merk van Parijs met vernieuwd ⅜ lager bekend werd, ging men weder terug tot 25¾, blijvende evenwel, bij vrij veel affaire, ten slotte 25⅞ koers op den 26; men zeide, dat de daling te Parijs grootendeels veroorzaakt was door verkoopen voor Antwerpsche rekening. Uitgestelde blijven 8 g., ¼ p. Coupons 24 p. In de Belgische Fondsen was geene variatie.

FRANKFORT A/M, 21 October.

Metaliek......	5 pCt.	106⅜.	Pol. Lot. fl. 500		»	75½.
dito	4 »	99¾.	dito 300		»	67⅞.
dito	3 »	79½.	Holland.......	2½pCt.		50 7/16.
Loten fl. 500..	»	136½.	Syndicaat.....	4½	»	91¼.
dito 250.	»	106.	dito.......	3½	»	76.
Bank-Actiën...	»	1831.	Spanj. Ard....	5	»	13⅝, ¼.
			Portugal......	3	»	17⅜.
			Taunusbahn....		f	261¼.

Ofschoon de koers van Amsterdam iets williger kwam, waren Hollandsche 2½ pCt. evenwel ¼ pCt. lager; de beide Syndicaten daarentegen meer gevraagd. Ardoins blijven ¼ flaauwer. In de andere Fondsen was weinig handel. Het geld wordt alhier dagelijks schaarscher, zijnde de disconto tot 5½ pCt. gestegen. De Frederics d'Or staan fl. 9⁷/₁₀.

WEENEN, 12 October.

Metaliek.....	5 »	108⅜.	Bank-Actiën...		1653.
Partialloten...	»	152.	Loten fl. 500..	f	138½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Phoenix*, Kapt. Jacob Jobs Gorter, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar STRAALSUND, GREIFSWALD, WOLGAST en BARTH (te STRAALSUND te lossen), het Pruissisch gasjasschip *Edouard*, Kapt. H. C. Matz. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het sloepschip *Nicoline*, Kapt. J. Henrichsen. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het brikschip *Maria Catharina*, Kapt. M. Andersen, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Scheepstijdingen.

Het schip Grev Rehpender, Kapt. Nicklin, van Antwerpen naar St. Ubes, is den .. Oct., wegens aanzeiling, met schade, te Harwich binnengeloopen.

Volgens brief van Nantes van 18 Oct., waren op de kust van Sumatra verongelukt de schepen le Robuste, Kapt. Thibaud, en Aglae, Kapt. Esseghem, beide van Bourbon naar Frankrijk; de equipagiën waren door de inboorlingen van Sumatra vermoord geworden.

Het schip Neptune, Kapt. de Ygartua, van Amsterdam naar Havana, is den 20 Oct., wegens ziekte der Kapitein, te Portsmouth binnengeloopen; nadat de Kapt. aan wal was gebragt, is dezelve eenige oogenblikken daarna overleden.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 23 Oct. J. M. Rodgaard, Stadt Tonderen, Husum. E. R. Zoutman, Geertruida Hendrika, Z.

TEXEL 23 Oct. O. Z. O. en Z. O. — T. W. Stuit, Johanna Wilhelmina, Leverpool. J. van Veenhorst, Ida Catharina, Sunderland. H. C. Mats, Eduard, Koningsbergen. J. Spiegelberg, Charlotta, dito. D. H. Prost, der Gode Haab, Dago. O. A. Sornsen, Scandinavien, Drammen. H. J. Hesselberg, St. Johannes, dito. B. Sorensen, Soeblomsten, dito. H. Thorsen, Emelie, do.

VLIE 22 Oct. O. Z. O. — B. Jaski, de Vr. Alida, Petersburg. J. C. Zaag, Augusta Frederika, Riga. N. W. Hazewinkel, Ankina, Koningsbergen. H. G. Feyes, Hero, dito. H. H. Mellema, Jonge Tjalling, Dantzig. H. H. Naatje, Amelina, Berwich. W. Kroger, Visch Ever N°. 3, Hamburg. W. H. Kramer, de Beurs van Amsterdam (S), dito.

TERSCHELLING 21 Oct. Z. O. en Z. Z. O. — Niets.

HELVOET 23 Oct. Z. O. — Niets.

BRIELLE 23 Oct. Z. Z. O. — Niets.

MAASSLUIS 23 Oct. O. — Niets.

ANTWERPEN 22 Oct. Morell, Commerce, Rio-Janeiro. Schmidt, Geschwister, Petersburg. Hallberg, Favoriete, Waza. Voss, Ludwich Friedrich, Riga. Kiemann, Aurora, dito. Zeplien, Seevogel, dito. Heyerdahl, Jähde, Wyburg. Scheepsma, Aurora, Dantzig.

GENT 21 Oct. Muys, Anna Maria, Rott. Aktre, 2 Frères, Holland.

LISSABON 12 Oct. Buss, Wilhelmina, Amsterdam. Lecheres, Marie Key, Antwerpen.

Bij DARTHMOUTH 19 Oct. Stoelman, Provincie Groningen, Amsterdam naar Batavia.

ROCHESTER 19 Oct. Jordan, Esther, Rotterdam.

Bij DEAL 19 Oct. Street, Victoria, Amsterdam n. de Kaap de Goede Hoop. Moultin, William, Amsterdam n. Konstantinopel.

LONDEN 19 Oct. De Jong, Dankbaarheid, Groningen.

GRAVESEND 18 Oct. De Vries, Jantina, Rotterdam. Howe, Eglantine, dito. Victory, Plymouth, Dordrecht.

HARWICH 18 Oct. Bakker, Hendrika Margina, Amst. n. Portsmouth.

HULL 19 Oct. De Groot, Dorothea Maria, Amsterdam.

SUNDERLAND 17 Oct. Rowntree, Phoebus, Dordrecht.

SHIELDS 19 Oct. Hansen, Flora, Amsterdam.

FAHRSUND br. 5 Oct. Kiers, Wemelina Kranenburg, Archangel n. Amst.

UITGEZEILD.

TEXEL 23 Oct. T. D. Leeuw, voor G. A. Klimp, Eugenie, Batavia. J. C. Topper, Paramaribo, Surin. C. Zaal, de Goede Vrede, dito. G. van der Berde, de 3 Gebroeders, Messina. T. H. Plukker, Hendrika, Fernambuco. R. H. Nagel, Johanna Gebina, Nantes. G. A. Oostra, Gesina, La Rochelle. A. E. Koning, Zeldenrust, Leverpool. H. L. Heres, Jongvr. Elisabeth, dito. A. P. Schoonhoven, Cornelia, Londen. J. S. Schmitt, Maria Louisa, Memel. J. F. Willgohs, Emanuel, Stettin.

VLIE 22 Oct. G. A. Kettan, Triton, Memel. H. Fransen, Ingeborg, Avontuur.

HELVOET 23 Oct. J. van der Kolff, Equator, Suriname. G. Grant, Rhine, Leith.

BRIELLE 23 Oct. H. A. Jongebloed, Unthernehmung, Rouen. B. H. Meyerhoff, Kinderdyk, Leverpool. G. Sisley, Mary and Theodosia, Hastings. W. Norwood, Columbine (S), Londen. J. Taylor, Ellen, Newcastle. T. J. Donald, Europe, Sunderland. G. W. Lohman, Jane, Hull.

VLISSINGEN 20 Oct. H. Petersen, Fortuna, Hull. O. Pettersen, Norske Bonde, Arendahl. J. Olsen, Emanuel, Emanuel, dito. C. Wedergaard, Amalia Charlotte, dito. A. J. Darby, Bruges (S), Hamburg. — 21 Oct. Ernshaven, Mary, Londen. Maak, Isis, Oostzee. Poelman, George, dito.

GIBRALTAR 3 Oct. (Zeilkl.): Gallis, Archangel, Antwerpen.

LISSABON 8 Oct. Smit, Jeune Clemence, Antwerpen. Tarnshaw, Dolphin, Amsterdam.

DIEPPE 20 Oct. Breeland, Hendrika Arentina, Bordeaux.

ROUEN 21 Oct. Kuiper, Wubbina, Rostok. Smith, Cecilia, dito.

LEVERPOOL 18 Oct. Bekkering, Catharina, Rotterdam. (Zeilkl.): Schurr, Agatha, dito. Bakker, Neptunes, dito.

BEAUMARIS 17 Oct. Chapmann, Ellen, Leverpool n. Rotterdam.

FALMOUTH 18 Oct. Bulsing, Lucy, Rotterdam n. Batavia.

CARDIFF 19 Oct. (Zeilkl.): Courtney, Brunswick, Rotterdam.

NEWHAVEN 19 Oct. Banks, Ouse, Rotterdam.

LONDEN 19 Oct. (Zeilkl.): Mason, Commerce, Rotterdam.

HULL 18 Oct. Ansdell, Gipsey, Rotterdam. Scherpbier, Hoop, Amsterdam. Lawson, Laura, Rotterdam. — 19 Oct. Janson, Ann Guthrie, dito.

STOCKTON 19 Oct. (Zeilkl.): Wright, Crusader, Rotterdam.

SUNDERLAND 19 Oct. Hitchinson, Harvest, Amsterdam. Robinson, John en Mary, Rotterdam.

VAART OP DEN RIJN.

SCHEPEN IN LADING.
AMSTERDAM, 24 October 1839.

Naar Mannheim,	het schip	Hortensia,	schipper H. J. Buschhammer.
» Keulen,	» »	Achilles van Wezel,	» J. Hespe.
» Duisburg,	» »	Ich bin Vergnucht,	» P. J. W. Lanik.
» Urdingen en Neuss,	» »	Jonge Stephan,	» H. Smits.
» Wezel,	» »	Vrouw Rebecca,	» G. Balk.
» Dusseldorp,	» »	Germania,	» Th. Weerpas
» Rijnschans en Leopoldshaven.	» »	Catharina,	» Anton Grenshauser.
» Coblenz,	» »	Diana,	» C. Th. Itschert.
» Mainz,	» »	de Kust van Brazilië,	» J. J. Reindorp.

Vertrokken: M. Wippenfurth, Heinrich, naar Rijnschans.

KEULEN, 21 Oct. *In Lading:* Naar Rotterdam, Wed. F. Kock; naar Amsterdam, J. F. Bergholtz.

CAUB, 19 Oct. *Voorbijgevaren:* A. Muller, van Rotterdam naar Mainz, met 3,673 ctr.; G. Leermakers, van Amsterdam n. Mannheim, met 3,794 ctr.; W. Baumeister, van dito n. Mannheim, met 4,224 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 21 Oct., 6 voet, 8 duim. Caub 20 Oct., 5 voet, 5½ duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM

PETERSBURG, B. J. Potjewijd, *Agatha.* 100 v. Potasch, 52 v. Hennepolie, Melvill en Co.; 60 v. do., Bunge en Co.; 25 pk. Zeildoek, 3 pk. Ravensdoek, J. Meijes; 11 b. Veêren, 3 b. Paardenhaar, B. H. Schroder en Co. 36/4 bond. Hennep, 2 v. Vischlijm, Order.

J. P. Teensma, *de Jonge Brechtus.* 104 v. Potasch, 54/4 bond. Hennep, W. Sijpenstein; 20 bond. do., Buijs, de Bordes en Jordan; 56 v. Talk, Order.

RIGA, C. H. Meijer, *de Vriendschap.* 114 bond. Hennep, Poel en Thuret; 20 l. Garst, van Lennep en Co.

KONINGSBERGEN, H. H. Lucht, *die Hoffnung.* 41 l. Lijnzaad, H. en D. Rahusen.

E. H. Bekkering, *de Vrouw Steina.* 49 l. Rogge, 2½ l. Tarwe, L. Hoyack en Co.

R. J. de Jonge, *Bougina.* 12 l. Tarwe, 50 l. Lijnzaad, 3 l. Erwten, H. en D. Rahusen.

H. H. Panjer, *de Hoop.* 37½ l. Tarwe, L. Hoyack en Co.

J. D. Mellema, *Geertruida.* 47 l. Rogge, H. en D. Rahusen; 245 bundels Vlas, Heybroek en Co.

K. P. Kiewiet, *de Vrouw Regina.* 47 l. Rogge, W. Willink Jr.

K. J. Orre, 2 *Gebroeders.* 47 l. Rogge, 2½ l. Erwten, H. en D. Rahusen.

P. K. de Boer, *Gesina.* 26 l. Rogge, 12 l. Tarwe, 5 l. Lijnzaad, W. Willink Jr.

DANTZIG; P. D. Douwes, *de Jonge Willem.* 37 l. Rogge, S. en P. de Clercq.

J. L. Jonker, *de Hoop.* 31 l. Tarwe, Wurfbain en Co

R. J. Wilts, *de Groothertogin Cicilia.* 37 l. Rogge, Wurfbain en Co.

DEMMIN, J. L. van Sluis, *de Goede Verwachting.* 1,983 sch. Rogge, 79 sch. Tarwe, H. en D. Rahusen.

H. J. Waterborg, *de Jonge Fredrick.* 2,486 sch. Rogge, H. en D. Rahusen.

STRAALSUND, F. F. Liffijn, *de Goede Verwachting.* 31 l. Rogge, H. en D. Rahusen.

STETTIN, G. J. Bossinga, *Engberdina.* 63 l. Rogge, G. Fickenscher.

J. F. Behrens, *Caroline.* 1,956 sch. Rogge. Wed. F. van Heukelom en Zn.

G. A. Veenstra, *Aukjen.* 2,048 sch. Raapzaad, A. en F. Haerten; 1,669 pl. Zink, de Haan, Dommer en Co.

RENDSBURG, H. R. Onnes, *de 2 Gebroeders.* 116 t. Tarwe, 60 t. Rogge, Goll en Co.; 429 t. Boekweit, H. en D. Rahusen; 27 b. Koehaar, B. Leving Jr.

CAROLINERZIEL, H. Betten, *de 2 Gebroeders.* 4 l. Tarwe, 12½ l. Raapzaad, W. en J. D. Lulofs.

RUSTINGERZIEL, J. Deters, *Maria Margaretha.* 19 l. Raapzaad, Determeijer, Weshling en Zoon.

C. J. Luths, *Johanna Maria.* 17 l. Raapzaad, Loder en Bley.

HOEKZIEL, J. H. Fulfs, *die Frau Catharina.* 14 l. Raaps., W. en J. D. Lulofs.

OTTERNDORF, T. Hayen, *de 4 Gebroeders*, 17 l. Raaps., C. Suwerkrop en Zn.

NEUHAUS, J. G. Kotsch, *de Vrouw Maria*, 16 l. Raaps., H. en D. Rahusen.

H. O. Christians, *de Vrouw Christina.* 20 l. Raaps., Wed. F. v. Heukelom en Zn.

WISCHHAVEN, J. G. Ketch, *de Jonge Johanna*. 16 l. Raapzaad, H. en D. Rabusen.
KIRCH-OSTEN, J. C. Tannen, *Verwachting*. 17 l. Raapz., C. Suwerkrop en Zn.
ELBING, W. O. Wilters, *Tina*. 1,980 sch. Rogge, Order.
HAMBURG, F. Bohn, *Minerva*. 50 v. Rozijnen, Wed. B. Gleim en Zoon; 17 b. Wol, van der Schrieck en Co.; 7 b. Koehaar, J. Haak Jr.; 23 bl. Koper; L. J. Enthoven en Co., te 's Hage; 250 bl. Lood, Vas en Co., te Wormerveer.
P. P. Drent, *de Vrouw Catharina*. 1 lad. Hout, C. van de Stadt.
J. Kroger, *Minerva*. 116 v. Rozijnen, Wed. B. Gleim en Zoon; 27 b. Haar, M. Leving Jr.; 17 b. Wol, van der Schrieck en Co.; 1,004 st. Fernambuckhout, Order.
C. Bohn, *der Elbe*. 42 pk. Wol, Seket en Co.; 8 b. Koehaar, H. F. G. Kratzenstein; 350 z. Salpeter, 640 Staven en Bodems, Order.
P. Kopcke, *de Vr. Catharina*. 200 pk. Tabak, 332 bl. Lood, Order.
A. W. Banting, *Corcordia*. 1 lad. Hout, Order.
V. Pieper Pz., *die Hoffnung*. 43 b. Koehaar, M. Leving Jr.; 7 k. Glas, Geb. Zahn; 50 v. Smalt, 31 k. Bitterwater, 46,440 Cocosnoten, Order.
W. H. Kramer, *de Beurs van Amsterdam*. 45 z. Boekweit, S. en P. de Clercq; 210 pk. Tabak, 82 v. Smalt, 230 collis en 56 pk. Koopm., Order.
BREMEN, T. Ulrichs, *die Frau Tina*. 10 v. Tabak, 5 v. Tabakstelen, L. Hoyack en Co., 7 v. Tabak, 4 v. Tabakstelen, Beijer en Hompe; 9 z. Koehaar, M. Leving Jr. 15 pk. Tabak, Kaupé en Wilde.
C. H. Christiaans, *de 4 Gebroeders*. 200 st. Lood, Braunsberg en Co.; 31 f. Honing, Order.
N. T. Visser, *Nanny Johanna*. 7 v. 6 pk. Tabak, 3 v. Tabakstelen, Brasse en Rauwenhof; 5 v. Tabak, Corp en Co.; 2 v. 1 pk. do., 2 v. Tabakstelen, J. G. Scholvinck; 12 pk. Tabak, 5 rollen Linnen, Order.
G. L. Visser, *Tietje Bremen*. 1,260 st. Demijohns, Gebr. Hartsen, 9 l. Tarwe, Order.
A. A. Wolkammer, *de Vrouw Hillegina*. 15 pk. Tabakstelen, Kaupé en Wilde; 7 b. Linnen, A. Sinkel; 10/4 k. Thee, 6 v. 30 pk. Tabak, 4 rollen Linnen, Order.
H. O. Hanken, 2 *Gebroeders*. 130 b. Koffij, Carp en Co.; 200 st. Lood, Hoele en Zoon, te Rotterdam; 34 v. Tabak, Order.
K. R. van Laten, 2 *Gezusters*. 17 b. Koehaar, H. F. G. Kratzenstein; 14 rollen Linnen, Gebr. Kerstiens; 9 v. Tabakstelen, Reynvaan en Zoon; 3 v. Tabak, J. G. Scholvinck; 600 t. Zwartsel; L. C. Hoffman; 6 l. Tarwe, 1 partij Sigaren, Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, J. F. Klomp, *Anthony*. 3,840 b. Koffij, 1,273 kranj. Suiker, Nederl. Handel-Maatschappij.
LONDEN, D. Dunlop, *Batavier*. 65 z. Koffij, W. A. Fuchs en Co.; 39 b. do., 11 b. Koopmansch., F. Carp en Co.; 15 v. Krenten, Campbell, Macdonald en Co.; 18 b. Katoen, Löhnis en van Overzee; 4 k. Indigo, W. Hunge en Co.; 165 blad. Koper, Smith en Guldemont; 80 b. Salpeter, M. Retemeijer en Co., 316 boss. Malacca Kanes, 100 v. Koopmanschappen, Vink en Co.; 50 b. Katoen, Lasonder en Zn., te Amsterdam; 7 k. Indigo, 317 blad. Koper, diverse pk. Koopmansch., Order.
W. Norwood, *Columbine*. 40 z. Peper, Thorman en Co.; 10 z. do., Grohé en Sander; 24 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; 33 b. do., D. Jongeneel; 15 b. do., Suermondt en Co.; 7 k. Indigo, Coomans, Born en Philippi; 10 k. Schellak, Pluygers en Hanck; 5,117 st. Brazilhout, Kreglinger en Co.; diverse Koopmansch., Order.
J. Eadd, *Prince of Saxe Coburg*. 130 Koehuiden, 164 z. Peper, F. W. Eckstein; 88 z. do., Levino en Mayer; 62 z. do., Grohé en Sander; 120 b. Koffij, Thorman en Co.; 43 v. Tabak, Kreglinger en Co.; 40 oksh. Jenever, Blankenheym en Nolet. 887 stav. en 149 boss. IJzer, Boutmij en Co.; 11 v. Koopmansch., Order.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 23 October.

KATOEN. 100 balen Georgia zijn tot niet juist bekenden prijs afgedaan.

RIJST. Circa 600 balen Java, en 126 vaten Carolina, zijn tot geheim gehouden prijzen afgedaan.

ROTTERDAM, 23 October.

TABAK. Heden werden 25 vaten Maryland, per het schip *Pensilvania* aangebragt, tot eenen niet juist bekenden prijs verkocht.

TIN. (Banca.) 7,000 blokken, bij particulieren liggende, zijn tot ƒ 43¼ afgedaan.

SNEEK, 22 October.

BOTER. Eerste qualiteit ƒ 36 à ƒ 39; minder soort ƒ 30 à ƒ 32.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 21 October.

De aanvoer van Engelsche *Tarwe* was heden matig; de beste partijen, zoo oude als nieuwe, gingen redelijk wel van de hand tot de prijzen van heden acht dagen, doch de andere waren moeijelijk te plaatsen; Vreemde *Tarwe* onveranderd in waarde, doch de handel is daarin minder levendig dan op het laatst der vorige week. *Garst* is 1/. lager. *Boonen en Erwten* 1 à 2/. lager. Oude voor *Haver* geldt vorige prijzen; nieuwe moeijelijk te verkoopen, hoewel lager gelaten.

De notering der *Tarwe* is als volgt:

Essex, Kent en Suffolk, rood	66.76.	wit	72.78.
.... nieuw	54.72.	»	63.76.
Lincoln en York,........ rood	64.72.	»	70.78.
Schotsch, nominaal.........	60.72.	»	63.70.
Iersch, ...	62.68.	»	69.70.
Vreemde, ... rood	60.72.	»	70.80.

SCHIEDAM, 23 October.

In de laatste dagen van vorige week was er vrij wat kooplust voor *Rogge*, en zijn alstoen verscheidene partijen tot onderstaande prijzen afgedaan. Sedert is het stiller, ofschoon men tot vorige koersen konde loopen. Er werd verkocht: 143/2 ℔ Arendsburger ƒ 193 a ƒ 196, naar termijn; 144/2 ℔ Pernau ƒ 193; 141/2 ℔ Reval ƒ 191, op drie maanden; 143/2 ℔ Koersche ƒ 186; 143/2, 145/2 ℔ Poolsche ƒ 180, 183; 142/2 ℔ Riga ƒ 176. Van gedroogde *Garst* was merkelijk minder ter veil, en toch met weinig handel. Voor ongedroogde geene kooplust, daar de prijzen, in verhouding van gedroogde soorten, te hoog blijven. Men noteert: 127/2, 128/2 ℔ Liebau ƒ 176, 178; 126/2 ℔ Koersche ƒ 174, 175.

De *Moutwijn* prijs op ƒ 17¾ per vat niet kunnende stand houden, is op ƒ 17½ teruggegaan; er waren alzoo heden genegen verkoopers, en maar weinig vraag.

Jenever, Amsterdamsche proef ƒ 20¾ à ƒ 21½ per vat, zonder fust.

Advertentien.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WICHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 26 October 1839. RADBOUD II, KONING VAN FRIESLAND, Treurspel, in vijf Bedrijven, door den Heer Mr. *A. van Halmael Jr.* Gevolgd door: ORSINO EN LAURETTE, Groot Ballet-Pantomime, gecomponeerd en gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, waarin de Heer *F. Stemmerik*, voor *het eerst* na deszelfs herstel, weder ten tooneele zal verschijnen. *Ten zes Ure op het Tooneel.*

THÉATRE FRANCAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(N°. 12 de l'Abonnement.)

Samedi 26 Octobre 1839. La deuxième représentation de: LE BRASSEUR DE PRESTON. Précédé de: UN ANGE AU 6IÈME ÉTAGE, Vaudeville en 1 Acte. *On commencera 6½ heures précises.*

Au Premier jour: La reprise de LA JUIVE.

A l'Etude: L'ITALIENNE A ALGER, LA PIE VOLEUSE, LUCIA DE LAMMERMOOR, ANNE DE BOULEN (Opéra's).

Incéssamment: première SOIRÉE MUSICALE, donnée conjointement avec l'Administration, par Mad. *Dulcken*, Pianiste de S. M. la Reine d'Angleterre; l'affiche du jour donnera les détails.

***Salon des Variétés*, in de Nes.**

Vrijdag den 25 October 1839. ADOLF EN MARIA, Zangspel in één Bedrijf. Na hetzelve: DE VROUWEN SOLDATEN, OF DE SLECHT VERDEDIGDE VESTING, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, versierd met nieuwe Decoratiën, Costumes en verderen toestel. Tot slot: DE KALKOEN VAN BREDA, OF MENIG VOORDEEL KOMT ONVERWACHT, Vaudeville in één Bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

Ingezonden Stukken.

'S GRAVENHAGE, *October* 1839.

Het is eene onmiskenbare daadzaak, dat onze residentie, gedurende de laatste jaren, aanmerkelijk is verfraaid, en tevens met veel schoons en nuttigs is verrijkt. Veel heeft ongetwijfeld het daarstellen van zoo menig particulier gebouw hiertoe bijgedragen, maar desniettemin hebben wij hoofdzakelijk de verfraaijing onzer stad aan den ijver van de achtbare regering te danken.

De min sierlijke ophaalbruggen zijn afgebroken en door schoone steenen bruggen vervangen, waardoor, gelijk mede door eenige andere veranderingen, de ingangen der stad buitengemeen zijn verbeterd.

Aan het graven van het duin-, of zoogenaamde nieuwe kanaal naar Scheveningen, gedurende langen tijd, als een' verloren arbeid beschouwd, en hetwelk thans, bij de voorgenomen doorgraving, door het ververschen van ons in den zomer veelal stinkend grachtwater, een werkelijk nut voor de stad zal opleveren, hebben wij eene inderdaad fraaije en op verscheidene punten zelfs schilderachtige wandeling te danken; ook het Bosch, die algemeene, door alle vreemdelingen zoo drok bezochte en hooggeroemde wandelplaats, heeft, door de laatst aangebragte veranderingen, bijzonder in schoonheid gewonnen; terwijl binnen de stad, zoo als door het aanleggen van eenen met fraai staketsel afgesloten tuin, aan de westzijde van het Plein, en andere dergelijke werken, aanzienlijke verbeteringen zijn daargesteld. Datgene echter, waarop wij hier voornamelijk het oog gevestigd hebben, zijn de ten algemeenen nutte nieuw daargestelde of verbeterde en verfraaide openbare gebouwen. Het laatste en merkwaardigste dezer gebouwen is de academie voor schoone kunsten, op de Prinsessegracht of Boschkant.

Wij willen geen gewag maken van de menigvuldige bouwkundige aanmerkingen, zoowel ten opzigte van het gebouw zelf, als van de plaatsing, die hetzelve niet voordeelig doet uitkomen, gemaakt, daar wij ons tot beslissing onbevoegd achten. Dit gebouw, het moge dan al of niet grove gebreken hebben, die men aan hetzelve ten laste legt, blijft altoos een hoofdsieraad onzer residentie uitmaken. De loffelijkheid van het doel zal ook wel door niemand in twijfel getrokken worden; immers is er niets edeler dan het aanmoedigen der kunsten en wetenschappen, welke het sieraad uitmaken der maatschappij, en het mag dus eener wijze regering tot lof geacht worden, deze spraaken van het vuur der Godheid eenen waardigen tempel te stichten.

Bij alles, wat de regering onzer stad tot derzelver verfraaijing doet, is het echter inderdaad te verwonderen, dat men er nog niet aan heeft gedacht, twee inrigtingen daar te stellen, die in geene stad geheel behooren te ontbreken, maar in eene residentie volstrekt onmisbaar mogen geacht worden, en in de meest mogelijke volmaking dienen te bestaan; wij bedoelen hier eene rijdschool of *Manège* en een *Gymnasium*, dat is een gymnasium in den eigenlijken zin des woords, bestemd tot het onderwijzen der verschillende *gymnastische* oefeningen, gelijk het *Gymnase normal* te Parijs. Te meer verwondering nog moet dit verwekken, wanneer men de groote geldelijke opofferingen in aanmerking neemt, welke onze achtbare regering zich heeft moeten getroosten tot het daarstellen van een gebouw gelijk de bovengenoemde academie voor schoone kunsten.

Hetzij verre, dat wij, door dit te zeggen, het edele doel dezer onderneming zouden willen miskennen, gelijk trouwens uit onze bovenstaande redenering voldoende blijkt; alleenlijk willen wij ons met bescheidenheid de aanmerking veroorloven, dat de kunsten, waarvoor deze academie bestemd is, tot de beoefening derzelve, zoo al geene volkomen waardige, dan toch ten minste vrij voldoende localen hadden; immers bestond zoodanig een voor de koninklijke muzijkschool, zoowel als ook voor de teeken- en bouwkunde, terwijl de tentoonstelling der schilderijen in het eene of andere der publieke gebouwen plaats vond, waartegen wij thans, noch van Rijdschool, noch van Gymnasium eenen zweem bezitten.

Wij zeiden, dat deze beide inrigtingen in geene stad, en dus zoo veel minder in eene residentie behoorden te ontbreken, en wij gelooven, dat het gewigt derzelve voor de maatschappij deze onze bewering genoegzaam zal regtvaardigen. Zonder overdrijving gelooven wij als zeker te mogen stellen, dat de rijdkunst en de behandeling der wapenen, zoowel als de overige ligchaamsoefeningen eene voorname plaats in de openbare opvoeding behooren te bekleeden. Men raadplege slechts de geschiedenis, waarin met onpartijdigheid, en vrij van alle vooroordeelen, die de uitspraken van den tijdgenoot maar al te dikwijls, tot groot nadeel der waarheid, benevelen, het lot der thans van het tooneel der wereld verdwenen volken, en de oorzaken van derzelver ondergang, zijn opgeteekend, dan zal men hierin het onwedersprekelijk bewijs vinden, dat de steeds toenemende verwijfdheid en hierdoor te weeg gebragte ligchamelijke en zedelijke verzwakking, en eindelijk geheele ontzenuwing, de afgrond is, waarin deze rijken zijn verzonken, en dat de toeneming dezer doodelijke verwijfdheid in het naauwste verband staat met de veronachtzaming dier oefeningen, die het ligchaam geharden, sterk en geschikt maken tot het overwinnen der moeijelijkste kinderwalen en het trotseren der grootste gevaren. Immers zal het geen betoog behoeven, dat moed en geestkracht bij den mensch in die zelfde mate toenemen, als hij het gevoel heeft van zijne eigene sterkte, en de innige overtuiging van bekwaamheden, die hem in staat stellen, aan gevaren, waarvoor anderen terug beven, het hoofd te bieden; terwijl daarentegen de edele aandrift tot een heldhaftig bestaan verzwakt, naar evenredigheid, dat hij zich meer bewust is, de noodige kracht te missen, om hetzelve ten uitvoer te brengen. In de plaats van het edel zelfvertrouwen en de manhafte inborst, die den mensch op den weg der eer naar de lauwerkroon doen streven, treedt eene ligchaam en ziel vermoordende onverschilligheid omtrent den roem in de plaats, eene vrees voor den minsten schijn van gevaar en eene neiging tot weekheid, die de laatste kiem van zelfstandigheid verstikt, en niet zelden in de grofste zinnelijkheid ontaardt.

Hieruit blijkt, onzes inziens, genoegzaam, hoe groot de invloed is, welken de ligchaamsoefeningen, en vooral die, welke op de krijgskunde en de verdediging des vaderlands van toepassing zijn, op het vrije en onafhankelijk bestaan der Staten uitoefenen. Het was dan ook om deze reden, dat het oude Griekenland, alwaar de beschaving der oude wereld haren hoogsten trap had bereikt, hen, die in deze oefeningen uitmuntten, met den krans der overwinning bekroonde, en met meer dan vorstelijke eerbewijzingen in zijne steden inhaalde; het was om deze reden, dat de fiere Romeinen, in de tijden van hunnen grootsten luister, hunne jongelingen in de krijgshaftige oefeningen onderwezen: en het is hieraan, dat deze natiën hunnen roem te danken hebben, even als zij, na de veronachtzaming dezer loffelijke gebruiken, trapsgewijze verzwakten en in het niet terugkeerden.

Al het vorenstaande zal, gelooven wij, genoegzaam zijn, om onze bewering te regtvaardigen, dat aan de ligchaamsoefeningen, en bovenal aan de rijdkunst en de kunst van de behandeling der wapenen veel weldadigs is verbonden.

Wij meenen alzoo onzen landgenooten, die hun vrij en onafhankelijk volksbestaan altoos te regt als hun hoogste goed hebben aangemerkt, en goed en bloed voor hetzelve hebben veil gehad, niet genoeg te kunnen op het hart drukken, zich op deze, hunne afkomst van de bloem der Germaansche helden waardige kunsten toe te leggen, ten einde hierdoor hunne manhaftige en vaderlandslievende inborst, die zich in de laatste zoo gevaarvolle jaren weder op zulk eene roemvolle wijze deed kennen, onverminderd te bewaren; het is om deze reden, dat wij ons veroorloven den wensch te uiten, dat de achtbare regering onzer te regt door alle vreemdelingen bewonderde residentie de kroon zal opzetten aan hare loffelijke pogingen, om al wat schoon en edel is te bevorderen, door het daarstellen van een geschikt locaal ter beoefening dezer edele kunsten, hetwelk met eene, in vergelijking van het voor de andere reeds gedane, geringe opoffering zal kunnen worden tot stand gebragt, en hetwelk nog door het late nageslacht dankbaar al erkend worden.

F.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.